

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

§. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

tegenda, & ita illudendos suos Pastores. Cum igitur in hac grege tales sint ferē; necesse est, Dominum nostrum omnipotentiam suam ostendere in illis mutandis ac mitigandis, ut cum oīibus & agnis pacem feruent: potens est enim eius gratia ad has mutationes faciendas. Sed quoniam non semper eas facit Dominus per se ipsum, sed Pastoribus ac Prelatis tranquam instrumentis vtitur: necesse est, ipsos existimare se parvulos puerū, vt totam fiduciam suam in solo Deo collocent; cuiusq; te gloriae tribuant: quemcunque bonum exitum, non autem suis viribus & industrijs. Propterea enim Apostolus dixit: quod o Deus elegerit infirma & contemptib; mundi, vt confunderet fortia: vt non glorietur omnis caro in conspectu eum. Ex quo fit, vt humilitas cum patientia & mansuetudine sint Praelatorum arma, ad has feras perdomandas. Ac propterea Saluator dixit suis Discipulis: p ecce ego mitto vos sicut oves & agnos in medio luporum: quasi dixerit: etiam si vos officio sitis pastores: debetis tamen oves esse & agni in humilitate & mansuetudine, vt patienter toleretis multorum furores, infra luporum. His enim armis victoriam de eis reportabitis. In hoc (in S. Chrysostomus) ostendit Deus potentiam suam cum oīibus lupi impetrantur. Et si enim ab eis saepius mordeantur, non solum ipsa non continuuntur; sed illos potius in oves mutant, quales ipsi sunt. Nam quam diu oves fuerimus, vincimus; etiam si mille circumstent lupi, superamus & victores sumus. Quod si lupi fuerimus, vincimur. Tunc enim à nobis pastoris auxilium recedit, qui non lupos, sed oves pascit. Quae de humilitate & mansuetudine gloriantur, quibus dignas se reddunt, in quibus Christus ipse vincat. Ac propterea S. Bernardus dixit loquens de humilitate: Per hanc nonnulli possidere portas inimicorum. Quae enim virtutum & quae potest Dæmonum debellare superbiam, & tyrannidem hominum? ceterum cum omni indifferenter personæ haec sit quedam virtus fortitudinis à facie inimici, nescio quo pacto tamen vis eius maior in maioribus, & in clarioribus clarius comprobatur. Sed non absque mysterio Christus D. statim adiecit: estote prudentes sicut serpentes; & simplices sicut columbae: quasi eos monens curae ac diligentiae adhibenda, ne humilitas & mansuetudo degeneraret in pusillanimitatem ac torporem.

§ II.

PRÆLATI ita debent esse pueri parvuli propter humilitatem & sinceritatem, vt simul viri strenui propter animi magnitudinem & fortitudinem, quando ad resistendum vitijs eam exercere opus est. Quod aliqui subditorum feros mores leonum, pardorum, luporum, & ursorum retineant, non debent animum abijcere, nec eis cedere: sed invicto pectore os illis ostendere: ac resistere: vt illorum virtus superent, & ad modestiam Christianam illos deducant. Memores itaque sint Prae-

o i. Orin.
1.27.

p Matt.
10.16
Lus.10.3.

Homil 34.
in Mattb.

Lib. 2. de
considerat

etius quod Ezechieli dixit Deus; a Fili homini, attende quod habites cum scor-
pionibus, verba eorum ne timeas, & vultus eorum ne formides. Et ipse Christus
autem stote prudentes, sicut serpentes. Non, ut ad partes Scorpionum transe-
atis, sed ut eis vos opponatis eosque terreatis, confidentes potentiae Dei,
qui vobis, si humiles fueritis, auxilium praebet opportunum. Non sine
causa (ait S. Gregorius) cum Deus D. N. benedixit Noe, & filijs eius,
dixit: b Terror vester ac tremor sit super cuncta animalia terra, & super omnes
volucres caeli & pisces maris. Eâ enim sententia significauit, quod non de-
beant terrere reliquos homines: Pralati enim cum humilitate & blandè
agere debent cum subditis, viam ducentibus hominibus natura dignam:
Si qui autem eorum essent Deo rebelles, vitamque ducerent ferarum,
expedit metum eis incutere, a terrere: ita ut animum induant, vt cum o-
pus fuerit, etiam seuerè eos puniant. Eum in modum, inquit, qua S. Pe-
trus coram. c Cornelio centurione procidente ad eius pedes, ipse quoque se hu-
miliauit, agnoscens ac dicens: se etiam hominem esse, natura non ei superi-
orem sed æqualem Quando autem opus fuit, solo verbo d Ananiam &
Saphiram eius coniugem, vitâ priuauit, ita ut factus fuerit timor magnus su-
per omnes, qui audierunt. Et S. Paulus aliquando loquens & scribens ad
Corinthios, vocat se e adiutorem eorum, iudicans illos sibi in fide æquales;
& omnibus se humilians, appellat se f omnium seruum: aliquando autem
ait: g quid vultu in virga veniam ad vos? Nouerat enim, coniungere humili-
tatem cum autoritate; manu etudinem cum seueritate: ita ut altera
propter alteram nec periret, nec immixeretur. Hanc coniunctionem do-
cuit Deus Ieremiam excusantem se ab accipiendo officio Prophetæ; ac
dicente, se puerum esse, & nescire loqui: dixit enim illi Dominus: h Noli
dicere: puer sum, sed v iuersa quacu que mandaueris tibi loqueris. Ne timeas à
facie eorum: quia tecum ego sum, vt eruam te. Ego quippe dedi te hodie in Ciui-
tatem munitam, & in columnam ferream. & in murum areum, super omnem ter-
ram, Regibus Iudea, Principibus eius, & Sacerdotibus, & populo terra. Et bella-
bunt aduersim te. & non præualebunt: quia ego te um sum, vi liberem te. Qua-
si dixerit: ne in hoc hæreas, quod nunenis sis, & loqui nescias: potius
enim propterea quod te puerum, ignoramus, ac debilem agnoscis; volo
ego in te ostendere valorem & fortitudinem meam, faciens te quasi ciui-
tatem bene munitam, & columnam ferream; adeoque firmum, vt mun-
di potestates non possint præualere aduersum te: Si pugnam hanc hu-
manis tantum oculis aspicias dicit quidem Saul David: i non vales resiste-
re Philisteo isti, nec pugnare aduersus eum: quia puer es: hic autem vir bellator ab
adolescentia sua: si autem Diuinis oculis rem alpexeris, dicet parvulus
ille se in virtute Dei præualuisse contra leones, & vrsos; Gygantem
illa fore sicut unum ex eis. Nam Dei esse bellum & victoriam ipse

a Ezech
2.6.2. p. Pastor
c.6.
b Genes. 9.2c. Actuum
10.26.

d. c.5.5.

e. 2.corin.

2.13.

f. 4.5.

g. 1.cor. 4.2

h. Ierem.

1.7.18.

i. Reg.

12.330

enam

enim efficit. Prelatum esse parvulum in sua opinione. Gygantem autem in fortitudine; dissidentem sibi, quasi parvulum; fidentem autem Deo animo vitili & gyganteo. Et accipiens baculum Pastorale in manu sua, & peram pastoralē cum quinque limpidissimis lapidibus, & fundam in altera anima, pergit contra hostem, quem, quantumvis ferum ac tremendum, deinceps in terram Consulens enim Dominus noster authoritati Praelatorum humilium; & efficacitati, quam Diuina verba in se continent: faciet illas ad potestia, & efficacia, ut rebelles ac repugnantes dejiciant, & etiam duriissimos emoliant.

Ex dictis deducitur: Praelatos summo studio fugere debere duovis extrema, complacentiam scilicet, siue inanem gloriam; & pusillanimitatem, siue animi abiectionem: quae coniungituraliis duobus, præsumptioni scilicet, & confidentiae propriæ, & dissidentiae in Deum, onece propria indignitate. Contra quorum insultus invicto peccatore pugnare debent, ne succumbant. Si enim inaniter glorioruntur, fructus deflentur suorum laborum; aut Deus illis eos non dabit: ne eorum gloriam sibi arrogent. Si autem sunt pusillanimi, ac timidi, non audebunt, res magnas aggredi; & eandem timiditatem subditis communicabunt. Quemadmodum exploratores k illi missi ad explorandum terram promissam, quiete untes, timideitate sua ac dissidentia totū populum Israel turbarūt, & magno periculo exposuerunt: Praelati autem esse debent sicut Dux ille Iacob, qui ex una parte adeō erat strenuus, & fortis, ut accepto exercitu à Davide Rege, ob sideret ciuitatem Rabbath, adeō fortiter, ut in eas angustias redegerit ut iamiam capere cā posset: ex altera veō parte adeō fuit humilis & moribus irgenius, ut vocauerit ipsum Regem Dominum suum; & ad concludendam expugnationem veniret, dicens: In eum vestigata sunt vobis, nomini meo adscribatur victoria. Hunc in modum pugnent: Praeclara magna animi fortitudine, ut animas expugnent, vtentes exercitu virtutum, quas Christus D.N. in eum finem illis communicat. Cum autem voti compotes facti, victoriam obtinerent: studeant libenter, dentque operam, ut tota gloria æterno Regi tribuatur: quia talia auxilia &arma illis tribuit quibus pugnarent, & in cuius virtute animas subiecerunt: dicentes cum Davide: in non nobis Domine non nobis sed nominis tuo da gloriam; Et cum apostolo in Deo gratias, qui dedit nobis victoriā, in per Dominum N.I. Christum. Eminentur in Seniores illos Apocalypsis, tanquam figuram humilium Praelatorum, qui o precidabant ante sedentem in throno, missentes coronas super ambo thronum, quasi tribuentes sedenti in eo omnia opera, quibus coronas illis sibi comparauerat. Et cum subditi morigeri ac subiecti ipsi essent, & in ipsorum gubernatione proficerint: intelligent opus illud non ipsorum est: sed illius Domini, de quo dixit David: O Dominus protrect meus, & misericordia

k Num. 13.
33 C. 14.1

12. Reg 12.
29.

m Psal. 13.9

n Apoc. 4.10

o Psal. 143.
2.

ferari, qui subdit populum meum sub me. Et facit, ut mihi obediat. Quod si vis
derit in g̃ege suo pacem esse inter lupum & agnum; leonem & ouem; &
quod ingenia alias sibi repugnantia valde concordent; & quamvis bacu-
lo reprehensionis & punitionis feriantur, non insurgent contra ipsum;
sed ei potius se se subiiciant: credere debent id rotum esse Diuinæ gratiæ
opus non verò ipsius proprium: nec ipse potest ex se ipse plus in tali ope-
re habere, quām puer aliquis parvulus habuisset in leone aut pardo do-
mandi. Et vniuersim est verissimum quod Apostolus dixit: p Neque qui
plantat est aliquid, neque qui rigat; sed, qui incrementum dat, Deus.

C A P V T . VII.

CHRISTVS D.N. PROPONIT IN APOCALYPSI
Praelatis exemplar quoddam magna perfectionis, in omnibus
corum Ministerijs; & in septem Epistolis docet eos mo-
dum & rationem suos subditos gu-
bernandi,

XCELLENTIARVM STATVS PRÆLATIONIS, & of-
ficij animas gubernadi una est, quod qui in eo statu sunt,
gaudeant speciali quadam prouidentia Christi Domini
nostrī erga ipsos, & præclaris documentis ac monitis, que
nunc exemplis propositis, nunc verbis eis inspiratac do-
cet, ad propriam ipsorum salutem & perfectionem, & e-
orum quorum curam gerunt: ut videre licet ex ijs, quæ S. Ioannes refert
in Apocalypsi sua, dicens apparuisse sibi Iesum Christum D.N. in habitu
valde mystico, in quo quasi delineatae, ac depictæ erant omnes eius ex-
cellentiae, spectantes ad specialem prouidentiam, quam ipse habet de sua
Ecclesia, eiusque Praelatis, in quibus vult, ut prælati ipsum imitentur.
Cuius rei causa dictauit S. Euangelista septem Epistolas, quas mitteret
septem Episcopis Asiae: qui referebant omnes Ecclesiæ Catholicæ Prae-
latos. Et quoniam exemplum præmittitur verbo: prius in seipso exem-
plar depingit gubernationis: quod ipsius ministri sequi & imitari debe-
ant. a vidi (inquit S. Ioannes) septem candelabra aurea: & in medio septem
candelabrorum aureorum similem filio hominis, vestitum Podere; & præcinctum
ad mamillas zona aurea. caput autem eius, & capillierant candidi tanquam
lana alba, & tanquam nix; & oculi eius tanquam flamma ignis; & pedes eius si-
miles aurichalco, sicut in camino ardendi; & vox illius tanquam vox aquarum
mediarum; & habebat in dextra sua stellas septem: & de ore eius gladius utraque

parte

p i. Corin.
3. 7.a Apocalyp
1. 13.

Tom. 4

Iiiii